

BULETIN INFORMAȚIONAL Ediția 2 - mai 2010

PARTENERIATUL DE MOBILITATE MOLDOVA - UNIUNEA EUROPEANĂ

„Promovarea unui cadru eficient pentru mobilitate legală”

“În prezent Parteneriatul de Mobilitate constituie cel mai inovativ și mai comprehensiv instrument al Abordării Globale a Migrației pentru regiunile vecine din Estul și Sud-Estul UE și contribuie semnificativ la operaționalizarea acesteia...” (*Documentul de lucru al Comisiei Europene - Parteneriatele de Mobilitate ca instrument al Abordării Globale a Migrației, Brussels, 18.9.2009, SEC(2009) 1240 final*).

Lansat la 5 iunie 2008, Parteneriatul de Mobilitate Moldova – UE oferă un cadru flexibil și echilibrat pentru realizarea acțiunilor în toate cele 3 dimensiuni ale Abordării Globale a Migrației:

- Migrația și dezvoltarea;
- Migrația legală;
- Combaterea migrației ilegale.

Acest instrument este bazat pe dialog politic și conceput pe o durată nedeterminată.

Parteneri:

15 state-membre ale UE: Bulgaria, Cehia, Cipru, Franța, Germania, Grecia, Italia, Lituania, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia, Ungaria.

Instituții UE: Comisia Europeană, FRONTEX și Fundația Europeană pentru Instruire.

PARTENERIATUL DE MOBILITATE

VALOAREA ADĂUGATĂ A PARTENERIATULUI DE MOBILITATE

Dimensiune națională

- PM constituie un cadru eficient pentru asigurarea protecției drepturilor și intereselor cetățenilor Republicii Moldova peste hotare;
- corespunde integral intereselor RM în domeniul gestionării politicilor migraționale și contribuie la realizarea acțiunilor conforme Planului Național de Acțiuni al RM în domeniul migrației și azilului pentru perioada 2010-2011 și Planului de acțiuni privind stimularea reîntoarcerii lucrătorilor migranți moldoveni de peste hotare aprobat la 09.10. 2008;
- reprezintă un instrument de complementari-tate a eforturilor de liberalizare a regimului de vize cu UE și de facilitare a accesului gradual la cele 4 libertăți ale UE.

Dimensiune regională

Parteneriatul de Mobilitate, ca o inițiativă nouă a UE (Moldova și Cape Verde sunt primele țări-pilot, iar din noiembrie 2009 și Georgia), constituie:

- un model regional de succes, o “umbrelă” pentru acțiuni la nivel bilateral și multilateral;
- un instrument inovativ și promițător în crearea unui cadru eficient, menit să sporească transparența, să consolideze cooperarea și să asigure legătura dintre țările de destinație și cele de origine a migrației;
- un exercițiu de împărțire a responsabilităților, care revin în egală măsură instituțiilor europene, state-lor-membre și țărilor-partenere, la Bruxelles, în capitale și înainte de toate, la nivel local.

Impactul Parteneriatului de Mobilitate Moldova – UE

Moldova și-a fortificat capacitatea administrativă prin crearea unui Comitet Național de Monitorizare a implementării Parteneriatului de Mobilitate RM – UE și a dobândit potențialul de a promova acest instrument la nivel internațional. În 2009, reprezentanții RM și-au împărtășit experiența în cadrul Forumului Global de Migrație și Dezvoltare (Atena) și în cadrul unui grup de lucru în Georgia.

Sursele de finanțare a PM:

- Instrumentul European de Vecinătate și Cooperare;
- Programul Tematic al Comisiei Europene de cooperare cu țări-terțe în domeniul migrației și azilului;
- Asistență/finanțare bilaterală de la statele-membre ale UE.

MOLDOVA - UNIUNEA EUROPEANĂ

CELE MAI IMPORTANTE REALIZĂRI ÎN PERIOADA 2009-2010

De la lansarea PM, partenerii au implementat 23 de inițiative, au început realizarea a 47 și au examinat posibilitatea lansării a 10 proiecte pentru perioada imediat următoare. Cele mai importante realizări și proiecte din cadrul PM, pe toate cele 3 dimensiuni ale Abordării Globale a Migrației:

MIGRAȚIE ȘI DEZVOLTARE

Obiectivele trasate:

- Consolidarea diasporei și contribuția acesteia la dezvoltarea țării de origine;
- Gestionarea și investirea eficientă a remitențelor;
- Promovarea schemelor de repatriere voluntară și reintegrare;
- Dezvoltarea business-ului mic și mijlociu/ programe de instruire;
- Dezvoltarea pieței de muncă a Republicii Moldova.

Acțiuni realizate/în proces de realizare:

- îmbunătățirea canalelor de comunicare și modernizarea paginilor web ale misiunilor diplomatice ale RM, prin elaborarea de site-uri ale misiunilor diplomatice ale MAE IE potrivit unui șablon nou, fapt ce va oferi înregistrarea consulară on-line pentru moldovenii de peste hotare, precum și mai multă informație privind preocupările diasporei. Aceste activități au demarat în cadrul proiectului „**Susținerea implementării componentei de migrație și dezvoltare a PM**”, implementat de OIM și finanțat de Comisia Europeană în cadrul programului Instrumentul European de Vecinătate și Cooperare, cu un buget estimat la 2 mln EUR.

- instruirea funcționarilor consulari cu privire la consolidarea relațiilor cu diaspora și prestarea serviciilor consulare cetățenilor RM peste hotare (realizată cu asistența MAE al R. Ungare în 2009);
- organizarea întrevederilor reprezentanților autorităților publice ale RM cu asociațiile diasporei, în vederea identificării necesităților acestora și promovării programelor de suport pentru cetățenii de peste hotare ai RM.

În cadrul proiectului „**Consolidarea capacității Moldovei de gestionare a pieței muncii și reîntoarcere a migranților**”, implementat de Agenția Suedeză de Ocupare a Forței de Muncă în colaborare cu Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă a RM (ANOFM), au fost realizate următoarele activități:

- crearea **Centrului de Apel Piața Muncii** (la 26 martie 2010);
- **analiza pieței muncii** (în 2009) și elaborarea prognozei pieței muncii din Moldova, care ulterior vor fi elaborate anual;
- dezvoltarea sistemului de informații privind piața muncii prin instalarea programului *Clickview* în cadrul ANOFM;
- consolidarea capacităților instituționale ale ANOFM prin organizarea seminarelor de instruire (cu suportul partenerilor din Suedia, Cipru, România) pe diverse domenii legate de piața muncii;
- organizarea a două **târguri ale locurilor de muncă (Germania și Italia)**, în cadrul cărora angajatori din Moldova au prezentat diverse oferte de locuri de muncă, în condiții financiare competitive.

Pentru mai multe detalii accesați: www.iom.md

Pentru mai multe detalii puteți accesa: www.legal-in.eu

PARTENERIATUL DE MOBILITATE

În cadrul proiectului „**Dezvoltarea Sistemului de Instruire și Formare Profesională din Moldova**”, implementat de Fundația Europeană pentru Instruire (FEI) în parteneriat cu Ministerul Educației al RM, pentru perioada 2009-2011, au fost realizate, până în prezent, următoarele activități:

- crearea unui profil al calificărilor în Republica Moldova;
- analiza practicii de instruire în companiile private din Moldova;
- testarea-pilot a abilităților muncitorilor adulți din sfera construcțiilor;
- crearea la nivel național a două grupuri de lucru (**Grupul de Referință și Grupul Dialogului**

Politic), care includ reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale vizate (Ministerul Educației, Ministerul Economiei, ANOFM), precum și reprezentanți ai agenților economici, care coordonează activitatea proiectului respectiv.

- oferirea serviciilor privind completarea bazei de date cu referire la procedurile de recunoaștere și echivalare, aplicate în unele state europene;
- lansarea proiectului „Clearing House Function”, în iulie 2009, de către FEI, care are drept scop asigurarea transparenței și comparabilității aptitudinilor și calificărilor migranților.

Pentru mai multe detalii puteți accesa:

www.etf.europa.eu

PROMOVAREA MIGRAȚIEI LEGALE

Obiectivele trasate:

- Monitorizarea efectivă a fluxurilor migraționale;
- Consolidarea Sistemului Național de Management al Migrației (inclusiv migrația legală și politica de azil);
- Informarea asupra posibilităților de migrare legală și asistență pentru migrații reîntorși;
- Promovarea schemelor de migrație de muncă;
- Protecția socială a migranților și a familiilor acestora;

Acțiuni realizate / în proces de realizare:

Vizând **monitorizarea fluxurilor migraționale**, putem menționa câteva inițiative importante:

- instituirea unui **Profil Migrațional Extins** al RM (PME) care va servi drept instrument de acumulare a informației relevante pentru elaborarea și gestiunea efectivă a politicilor migraționale. La nivel național a fost creat un Grup Tehnic de Lucru, care întrunește reprezentanți ai instituțiilor naționale relevante.
  - efectuarea lucrărilor în cadrul **Sistemului informațional integrat automatizat „Migrație și azil”**, efec-

tuate de specialiștii MTIC, de comun acord cu MAI, MAE IE, ANOFM, SG, Biroul Național de Statistică, Ministerul Economiei, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății.

- susținerea autorităților RM în procesul de negociere și semnare a **Acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale și migrației forței de muncă**, care vor avea un impact pozitiv asupra bunăstării viitorilor pensionari din categoria lucrătorilor migraționi. În perioada de referință, a fost semnat un astfel de Acord cu România (27 aprilie 2010). În perioada imediat următoare este preconizată negocierea acordurilor în acest domeniu cu Republica Cehă, Polonia, Grecia, Italia;

- implementarea **programelor de reintegrare a migranților reîntorși**, pe parcursul anului 2009, de către Misiunea OIM în Moldova în colaborare cu Misiunea OIM Praga, cu suportul financiar al Republicii Cehe. Misiunea OIM în Chișinău și OIM în Praga intenționează derularea unor activități similare pentru anul 2010:

- oferirea training-urilor profesionale pentru migrații reîntorși și a suportului în deschiderea propriilor afaceri (proiectul “Reintegrarea migranților, gestionarea remitențelor și evaluarea educației financiare”);

MOLDOVA - UNIUNEA EUROPEANĂ

- consolidarea capacităților agențiilor naționale în managementul migrației de muncă (proiectul "Suport în managementul migrației cu accent pe migrația de muncă");
  - informarea cu privire la căile de migrare legală către UE, angajare legală la muncă în țările-membre ale UE, privind reîntoarcerea și reintegrarea în RM (o cooperare strânsă la acest capitol există cu Republica Cipru, Republica Ungară și România);
  - elaborarea unor „**pachete informaționale**”, care conțin date privind țara de destinație a migranților și promovează facilitarea integrării acestora. La etapa actuală, există deja proiectele acestor „pachete informaționale” pentru Italia, Cehia, Lituania, Bulgaria, Germania, România, acestea vor fi publicate curând și vor fi distribuite prin intermediul secțiilor consulare ale RM peste hotare.
- Pentru detalii: www.legal-in.eu

LUPTA CONTRA MIGRAȚIEI ILEGALE

Obiectivele trasate:

- Cooperare în managementul frontierei, documente de identitate și de călătorie, luptă împotriva migrației ilegale/neregulate și a traficului de ființe umane;
- Consolidarea Managementului Național de Migrație;
- Controlul de frontieră și securitatea documentelor;
- Dialogul și cooperarea în probleme legate de vize și readmisie.

Activități realizate / în proces de realizare:

- acțiuni consolidate în vederea implementării cerințelor înaintate de către UE în **contextul liberalizării regimului de vize pentru RM**, cum ar fi: securitatea documentelor, managementului fluxurilor migraționale și gestiunea integrată a frontierei;
- organizarea seminarelor de instruire pentru colaboratorii MAI al RM în domeniul implementării Acquisului comunitar în legislația națională, familiarizarea cu legislația UE în domeniul imigrării, azilului, admisiei, vizelor, regimului de ședere al cetățenilor străini, documentele de călătorie, combaterea migrației ilegale, procedurile de detenție, readmisie, returnare și repatriere (cu suportul Poloniei, Ungariei, Slovaciei, Sloveniei, Germaniei);

- instruire pentru colaboratorii Serviciului Grăniceri privind efectuarea analizelor de risc, depistarea documentelor false sau falsificate, se examinează modalitățile de participare la activitățile operaționale comune, în baza planului bilateral de cooperare în domeniul de instruire;

Aceste activități sunt realizate în cadrul proiectului tematic "**Consolidarea capacităților și cooperării în depistarea documentelor de călătorie false sau falsificate la frontiera moldo-română**", implementat prin asistența Centrului Internațional pentru Elaborarea Politicii Migraționale (ICMPD) în cooperare cu MTIC, MAI, MAEIE, MJ, SG. Pentru mai multe detalii accesați: <http://www.icmpd.org>

- semnarea Planului de cooperare între Serviciul Grăniceri al RM și FRONTEX (2009);
- vizita de studiu a delegației Poliției Federale Germane în RM privind familiarizarea cu structura Serviciului Grăniceri al RM, în urma căreia a fost formulată propunerea părții germane pentru efectuarea **cursurilor de școlarizare pentru multiplicatori**, pe probleme de falsuri în documente;
- activități preparatorii pentru semnarea **Protocolului de cooperare între SG al RM și Serviciul de Frontieră și Imigrare al R. Portugheze**.

PARTENERIATUL DE MOBILITATE

ACTIVITĂȚI PLANIFICATE

- lansarea, la 21 mai 2010, a proiectului **“Susținerea implementării componentei de migrație și dezvoltare a Parteneriatului pentru Mobilitate Moldova – UE”**, care va fi implementat de OIM, cu suportul Delegației UE, și care va fi finanțat din cadrul Instrumentului Politicii Europene de Vecinătate și Parteneriat. Perioada de implementare a proiectului: 2009-2011, buget estimat la 2 mln EUR;

- implementarea **procesului TORINO**, scopul căruia îl constituie analiza eficienței sistemului de învățământ profesional (VET) și contribuția politicilor, ce țin de învățământului profesional în fiecare țară-partener, la promovarea obiectivelor durabilității dezvoltării economice și sociale. Inițiativa Procesul TORINO al FEI a fost lansat în RM la 30 martie 2010;

- instituirea Unității Tehnice pentru Migrație (angajarea Consultantului UTM), sub supravegherea

generală a Delegației UE în RM și a MAEIE, în scopul facilitării monitorizării mecanismului de implementare a proiectelor din cadrul Parteneriatului de Mobilitate;

- implementarea în cadrul Colegiului Național de Grăniceri a Curriculei comune de bază pentru grăniceri, în cooperare cu Servicul Grăniceri și Agenția FRONTEX;

- elaborarea unui studiu comprehensiv al necesităților copiilor și bătrânilor rămași în familiile vulnerabile și acordarea de suport, în funcție de necesitățile acestora. Extinderea Sistemului Național de Referire, operat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al RM;

- identificarea soluțiilor pe termen scurt pentru copiii și bătrânii din familii vulnerabile prin intermediul Centrului de Asistență și Protecție.

NOI INIȚIATIVE DE PROIECTE

- proiectul **„Îmbunătățirea managementului mobilității cadrelor medicale în Republica Moldova”** care va avea drept scop reducerea impactului negativ al fenomenului migrației în sistemul medical, prin prisma experienței internaționale și ținând cont de particularitățile Sistemului Național de Sănătate (cu suportul financiar al Comisiei Europene);

- proiectul **“Asistență în procurarea și furnizarea echipamentului pentru elaborarea pașapoartelor biometrice”**, în colaborare cu Ministerul

Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor (cu suportul financiar al UE), având drept scop facilitarea implementării regulilor și standardelor UE în sfera pașapoartelor biometrice, fapt care va contribui nemijlocit la mobilitatea legală și la dialogul de liberalizare a regimului de vize;

- examinarea posibilității de lansare a unor proiecte de **migrație circulară** cu unele state, și inițierea unor proiecte-pilot cu implicarea unui număr limitat de migranți, în scopul testării acestui mecanism nou.

Mecanismul de monitorizare a PM

Monitorizarea implementării Parteneriatului de Mobilitate RM – UE se efectuează prin intermediul unui tabelul de marcaj/evaluare a implementării proiectelor, denumit „scoreboard”, actualizat periodic de partenerii PM. În prezent, scoreboard-ul cuprinde 70 de inițiative/proiecte în domeniul migrației.

Documente de referință

- Directiva Comisiei Europene – Abordarea Globală a Migrației, 2007;
- Documentul de Lucru al Comisiei Europene – Parteneriatele de Mobilitate ca instrument al Abordării Globale a Migrației, Brussels, 18.9.2009, SEC(2009) 1240 final;
- Declarația comună cu privire la lansarea parteneriatului de mobilitate dintre UE și Republica Moldova, 5 iunie 2008;
- Programul Stockholm – Justiție, Libertate și Securitate în Europa din 2005 până în prezent: evaluare a Programului de la Haga și a Planului de Acțiuni” COM(2009) 263;
- Planul de acțiuni privind stimularea reîntoarcerii lucrătorilor migranți moldoveni de peste hotare;
- Concluziile Consiliului European din 18 iunie 2007 „Privind extinderea și consolidarea Abordării Globale a Migrației”.

Persoane de contact:

Diana Hîncu,

persoană de contact cu UE privind PM
Secretar III,
Departamentul Integrare Europeană,
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Tel.: + (373 22) 57 82 74
Fax: + (373 22) 23 70 35
Mob.: + (373 79) 94 47 55
E-mail: diana.hincu@mfa.md

Ionela Barbă,

Consultant al Unității Tehnice pentru Migrație,
Tel.: + (373 22) 23 29 40
Fax: + (373 22) 23 28 62
Mob.: + (373 69) 38 21 71
E-mail: ionela.barba@gmail.com

BULETIN INFORMAȚIONAL
Chișinău 2010